

Силабус курсу

Основні характеристики						
Назва українською мовою	Філософія і наукознавство					
Назва англійською мовою	Philosophy and Science Studies					
Код	03 Гуманітарні науки					
Спеціальність	034 Культурологія					
Освітня програма	Освітньо-наукова					
Рівень освіти	Третій					
Рік навчання	1					
Форма навчання	денна					
Кількість годин кредитів ECTS	150/5					
Розподіл годин за видами занять		Лекції	Практич. занят. (семінари)	Лабор. заняття (комп'ют. практ.)	Індив. заняття	CPC
	Години	48	12	-	-	90
Контрольні заходи	Екзамен	Залік	МКР (вказати кількість)	РГР, РР, ГР (вказати кількість)	ДКР (вказати кількість)	Реферат (вказати кількість)
	+	-	-	-	-	1
Статус дисципліни кредитного модуля	обов'язковий					
Мова викладання	українська					
Кадрове забезпечення						
Кафедра, що забезпечує викладання	Кафедра філософії і гуманітарних дисциплін					
Викладач (лекційні заняття)	Роджеро Олексій Миколайович orcid.org/0000-0002-7873-2389					
Е-mail та інші контакти викладача	alekseyrodgero@gmail.com +38 (094) 99 66 476					
Викладач (практичні / лабораторні заняття)	Роджеро Олексій Миколайович orcid.org/0000-0002-7873-2389					
Е-mail та інші контакти викладача	alekseyrodgero@gmail.com +38 (094) 99 66 476					
Цілі та предметні результати навчання						
Цілі дисципліни	<p>Мета викладання філософії є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оволодіння слухачами науковою методологією мислення - формування та розвиток культури мислення - оволодіння категоріально-понятійним апаратом вивчення, аналізу тенденцій, механізмів, закономірностей виробництва та практичного застосування сучасного наукового знання - оволодіння методологією і технологіями засвоєння загальнолюдських інтересів і цінностей як підґрунтя людського взаємопорозуміння, толерантності та відповідальності - формування науково і загальнокультурного обґрунтованого 					

	світогляду
--	------------

<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, пошуку та критичного аналізу інформації. Навички організувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності.</p> <p>ЗК02. Здатність проведення дослідницької та інноваційної діяльності в ракурсі компаративної аналітики культурознавчого та мистецтвознавчого сенсу, вміння створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких відповідає вимогам рецензентів на національному та міжнародному рівнях.</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Уміння з нових дослідницьких позицій формулювати методологічну базу власного наукового дослідження.</p> <p>ЗК05. Здатність демонструвати культуру наукового усного і писемного мовлення державною та іноземною мовами європейського простору, під час презентації та обговорення результатів власного наукового дослідження.</p>
<p>Спеціальні компетентності</p>	<p>СК01. Здатність демонструвати знання філософсько-світоглядних засад, сучасного стану, тенденцій розвитку і наукових досягнень у сфері культурології та мистецтвознавства. Інтерпретаційна здатність до тлумачення та розуміння культурних феноменів і текстових утворень в них</p> <p>СК02. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері культурології, музикології, досягати наукових результатів, що створюють нові знання.</p> <p>СК04. Здатність виявляти протиріччя, тенденції розвитку; застосовувати методи прогнозування, багатокритеріального аналізу, формулювати гіпотези, розробляти оптимальні стратегії для вирішення комплексних проблем культурології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору.</p> <p>СК07. Здатність дотримуватись етики досліджень, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях, спілкуванні, дискусії, науково-педагогічній діяльності.</p>
<p>Результати навчання (за освітньою програмою).</p>	<p>ПРН1. Демонструвати передові концептуальні та методологічні знання з культурології та суміжних галузей, володіти дослідницькими навичками для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень, генерувати нові знання та впроваджувати інновації.</p> <p>ПРН3. Ефективно використовувати сучасні методи, інструменти та технології пошуку, обробки й аналізу інформації, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи у дослідницькій діяльності.</p> <p>ПРН5. Майстерно оперувати категоріальним апаратом сучасної культурології, формулювати результати досліджень відповідно до академічних стандартів та адаптувати їх для освітніх потреб і практичного впровадження.</p> <p>ПРН7. Вирішувати комплексні наукові, освітні та практичні завдання в галузі культурології з дотриманням принципів академічної доброчесності та усвідомленням їх суспільної значущості.</p> <p>ПРН8. Застосовувати фундаментальні принципи та методи гуманітарних досліджень культури у власних наукових розвідках та викладацькій діяльності.</p>

Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що передують вивченню дисципліни)	У структурно-логічній схемі дисципліна «Філософія і наукознавство» вивчається на етапі підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «доктор культурології» і є дисципліною, що забезпечує формування фундаментальних світоглядних та загально-наукових засобів мислення та використання філософського категоріально-понятійного апарату і сукупності філософських принципів і методів для вирішення складних і актуальних проблем сучасного соціального і культурного життя.
---	---

Зміст дисципліни (перелік тем)	ТЕМА 1. Природа філософського пізнання і предмет філософії ТЕМА 2. Основні філософські категорії і поняття ТЕМА 3. Істина, пізнання, діяльність. 3.1. ТЕМА 4. Методологія науки та її рівні , основні методи і форми наукового пізнання. 3.2. ТЕМА 5. Людське буття як предмет філософського пізнання. 3.3. ТЕМА 6. Соціальна філософія та філософія історії. 3.4. ТЕМА 7. Культура і творчість (актуальні філософські проблеми культури). 3.5. ТЕМА 8. Проблема цінностей. Цінності і оцінка. 3.6. ТЕМА 9. Основні філософсько-естетичні концепції сучасності. 3.7. ТЕМА 10. Філософські проблеми художньої творчості та мистецтвознавство.
Дидактичні методи	
На лекційних заняттях	Лекція 1 (2 год.). Місце філософії в системі культури. Лекція 2 (2 год.). Ідеали і цінності античної культури. Лекція 3 (2 год.). Філософсько-естетичні вчення епохи Античності. Лекція 4 (2 год.). Основні характеристики культури Середньовіччя. Лекція 5 (2 год.). Релігійно-богословські і філософсько-естетичні вчення Середньовіччя. Лекція 6 (2 год.). Філософські вчення Відродження та Нового часу (антропоцентризм, раціоналізм і емпіризм). Лекція 7 (2 год.). Соціальна і політична філософія епохи Просвітництва. Лекція 8 (2 год.). Філософські, релігійні і естетичні ідеї німецького класичного ідеалізму та романтичної школи. Лекція 9 (2 год.). Соціально-етичні і релігійно-філософські ідеї у духовній культурі України та східних слов'ян у XIX – XX ст.). Лекція 10 (2 год.). Філософські проблеми культури в творах Ф. Ніцше. Лекція 11 (6 год.). Проблеми соціальної філософії і філософії культури у західній європейської філософії. Лекція 12 (2 год.). Буття як головна категорія онтології. Лекція 13 (2 год.). Свідомість як філософська категорія і як предмет наукового пізнання. Лекція 14 (2 год.). Гносеологія як філософська дисципліна (поняття істини, її різновиди і основні теорії істини). Лекція 15 (2 год.). Методологія науки та її предмет. Рівні методологічного аналізу. Лекція 16 (4 год.) Основні методи і форми наукового пізнання (методи та їх класифікація, етапи наукового пізнання, структура наукового дослідження). Лекція 17 (2 год.). Людина і людське життя як предмет філософського знання. Лекція 18 (2 год.). Проблема цінностей аксіології. Цінність і оцінка. Лекція 19 (2 год.). Проблеми культури і мистецтва у філософській герменевтиці. Лекція 20 (2 год.). Філософські проблеми художньої творчості. Лекція 21 (2 год.). Філософія, культура і мистецтво епохи модернізму і постмодернізму.

<p>На практичних заняттях</p>	<p>Практичне заняття 1 (4 год.). Філософсько-методологічні проблеми розробки та організації культурних проєктів (<i>бесіда, дискусія, порівняльно-дискурсивний аналіз, реферативна презентація</i>)</p> <p>Практичне заняття 2 (4 год.). Філософія у пошуках Іншого: проблема «третього» шляху (<i>бесіда, дискусія, порівняльно-дискурсивний аналіз</i>)</p> <p>Практичне заняття 3 (4 год.). Проблема буття художнього твору (<i>бесіда, дискусія, порівняльно-дискурсивний аналіз, демонстрація виконавських підходів</i>)</p>
<p>Література</p>	<p>Основна література</p> <p>Класична</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Платон. Діалоги. Київ: Основи, 1999. 2. Платон. Держава. Київ: Основи, 2000. 3. Арістотель. Метафізика. Харків: Фоліо, 2019. 4. Арістотель. Політика. Київ: Основи, 2000. 5. Декарт Р. Метафізичні розмисли. Київ: Юніверс, 2000. 6. Декарт Р. Міркування про метод. Київ: Тандем, 2001. 7. Спіноза Б. Теологічно-політичний трактат. Харків: Фоліо, 2018. 8. Локк Дж. Розвідки про людське розуміння. Харків: Акта, 2002. 9. Г'юм Д. Трактат про людську природу. Київ: Всесвіт, 2005. 10. Русо Ж.-Ж. Вибрані трактати. Харків: Фоліо, 2019. 11. Кант І. Прологомени до кожної майбутньої метафізики. Харків: Фоліо, 2018. 12. Гегель Г. Феноменологія духу. Київ: Основи, 2004. 13. Ніцше Ф. Шопенгауер як вихователь. Сутінки ідолів. Харків: Фоліо, 2023. <p>Сучасна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Беньямін Б. Вибране. Львів: Літопис, 2002. 2. Бубер М. Я і Ти. Київ: Дух і Літера, 2012. 3. Габермас Ю. Філософський дискурс Модерну. Київ., 2001. 4. Гадамер Г.Г. Істина і метод. Київ: Юніверс 2000. 5. Гадамер Г.Г. Герменевтика і поетика // Гадамер Г.Г. Актуальність прекрасного. Київ., 2001. 6. Гайдеггер М. «Дорогою мови» Львів : Літопис, 2007. 7. Гейзінга Й. Homo ludens. Київ: Основи ,1994. 8. Гусерль Е. Картезіанські медитації. Вступ до феноменології. Київ: Темпора, 2021. 9. Дерріда Ж. Дарувати час. Львів, 2008. 10. Дільтей В. Історія молодого Гегеля. Віндельбанд В. Відновлення гегельянства. Київ: ВПЦ «Три крапки», 2008. 11. Ингарден Р. Художні цінності та естетичні цінності // Філософська думка. Київ, 2005, № 6. 12. Ingarden R. Studia z estetyki. Т.3. Warszawa, 1970. 13. Колінгвуд Р.Д. Ідея історії. Київ: Основи, 1996. 14. Кун Т. Структура наукових революцій. Київ., 2001. 15. Левінас Е. Між нами: дослідження. Думка про іншого. Київ: Дух і Літера, 1999. 16. Мерло-Понті М. Видиме й невидиме. Київ: ВД «КМ Академія», 2003. 17. Ортега-і-Гасет Х. Вибрані твори. Київ: Основи, 1994. 18. Поппер К. Логіка наукового відкриття. Огляд деяких методологічних проблем // Актуальні проблеми духовності. Кривий Ріг, 2021. Вип. 22.

--	--

19. Рікбор П. Про інтерпретацію // Рікбор П. Після філософії: Кінець чи трансформація? Київ: Четверта хвиля, 2000.
20. Рікер П. Сам як інший. Київ: Дух і Літера, 2000.
21. Фуко М. Археологія знання. Київ: Основи, 2003.
22. Хомський Н. Роздуми про мову. Львів, 2000.
23. Ясперс К. Психологія світоглядів. Київ: Юніверс, 2009.

Додаткова

1. Діденко В.Ф. Філософія: ескізи для самопідготовки: Навчальний посібник. Київ: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2006.
2. Історія філософії. Словник / За заг. ред. В.І. Ярошовця. Київ: Знання України, 2006.
3. Філософська антропологія: Словник. / Під ред. Н.В. Хамітова. Київ: КНТ, 2011.
4. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора. Київ : Вид-во Соломії Павличко „Основи”, 2003.
5. Андрос Є.І. Інтелект у структурі людського буття. К.: Стилос, 2010.
6. Богачов А.В. Філософська герменевтика: Навч. посібник. Київ 2008.
7. Бочаров А. Досвід і сенс. Київ: Дух і Літера, 2011.
8. Добронравова І.С., Сидоренко Л.І. Філософія та методологія науки. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2008.
9. Добронравова І.С., Білоус Т.М., Комар О.В. Новітня філософія науки: Підруч. для студ. філос. фак. ун-тів і аспірантів .Київ: Логос, 2009.
10. Єрмоленко А. Комунікативна практична філософія. Київ: Лібра, 1999.
11. Кебуладзе В.І. Феноменологія: Навч. посібник. - Київ: ТОВ ППС, 2005.
12. Конверський А.Є. Логіка традиційна і сучасна. – Київ, 2008.
13. Кримський С.Б. Про софійність, правду, смисли людського буття: Збірник науково-публіцистичних і філософських статей. Київ, 2010.
14. Попович М.В. Бути людиною. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011.
15. Попович М. В. Філософія свободи. Харків: Фоліо, 2018.
16. Роджеро О.М.. Курс лекцій з філософії для аспірантів і здобувачів: Наближення до Платона. Навчальний посібник. Одеса, 2016.
17. Рюс Ж. Поступ сучасних ідей: Панорама новітньої науки. Київ: Основи, 1998.
18. Рьод В. Шлях філософії: з XVII по XIX століття. Київ: Дух і Літера, 2009.
19. Рьод В. Шлях філософії: з XIX по XX століття. Київ: Дух і Літера, 2010.
20. Чечель Н. Повертаючи стиль. Київ : Парапан, 2004.
21. Чижевський Д.І. Історія української філософії. Київ, 1993.
22. Шип С. Музична Герменевтика. Суми: 2023.
23. Art in Education. Landscapes: The Arts, Aesthetics, and Education. Vol. 1. Springer. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 2002.
https://link.springer.com/chapter/10.1007%2F0-306-47957-5_1
24. Hirsch E.D. The aims of interpretation. Chicago; London , 1976.
<https://pdfslide.net/documents/hirsch-three-dimensions-of-hermeneutics.html>
25. Puri M. J. Gadamer and Music analysis.
https://www.academia.edu/18139549/Gadamer_and_Music_Analysis_Review_Essay

--	--

Технічне забезпечення	<i>Комп'ютерні мережеві засоби, програмне забезпечення для дистанційного навчання, бібліотечні фонди</i>		
Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах
Практичні роботи (реферат)	1	60	100
Іспит	1	60	100
Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:			
Кількість балів	ECTS	За національною шкалою	
90 – 100	A	Відмінно	
82 – 89	B	Добре	
74 – 81	C	Добре	
64 – 73	D	Задовільно	
60 – 63	E	Задовільно	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Політика курсу			
Правила взаємодії	<p>Дотримання положень «Кодексу академічної доброчесності ОНМА ім. А. В. Нежданової» та «Положення про академічну доброчесність ОНМА ім. А.В. Нежданової».</p> <p><i>Додатково:</i> Політика науково-творчого співробітництва</p> <p>Співпраця аспірантів у розв'язанні проблемних завдань дозволена, але відповіді/реферативні роботи кожний аспірант захищає самостійно. Взаємодія аспірантів під час іспиту / захисту рефератів категорично забороняється і будь-яка така діяльність буде вважатися порушенням академічної доброчесності згідно принципів академії.</p>		
Додаткова інформація	<p>Силабус навчальної дисципліни «Філософія і наукознавство» затверджено на засіданні науково-методичної ради ОНМА ім. А.В.Нежданової, протокол № 32 від 08.05.2024 р., а також затверджено на засіданні Вченої ради ОНМА ім.А.В.Нежданової, протокол №14 від 04.07.2024 року</p>		